

Wat leeft er nu écht?

Het tevredenheidsonderzoek staat onder druk. Volgens een recente meta-analyse zakt de respons fors als enquêtes langer dan tien minuten duren. Pulse-metingen van minder dan vijf vragen leveren juist meer bruikbare feedback én voorspellen het verloop beter. Met slimme inzet van AI haal je die metingen razendsnel door een sentimentfilter, koppel je thema's aan acties en bouw je vertrouwen op in plaats van enquêtemoeheid.

Volg je de meest recente wetenschappelijke inzichten, dan pas je de volgende zaken toe bij onderzoek onder werknemers:

- Kort en vaak: wekelijks of maandelijks 3-5 stellingen, plus één open vraag.
- Anoniem en transparant: werknemers zien de antwoorden in dashboards.
- Feedback binnen 30 dagen: bij teams die feedback krijgen en die zichtbaar opvolgen, gaat de productiviteit met gemiddeld 21% omhoog (Gallup, 2024).
- Mixed methods: gesloten én open vragen geven context en nuance.

Voorbeeld

In een enquête kun je bijvoorbeeld vier ja/nee-vragen en één open vraag stellen:

- 1 Ik kan beslissen hoe ik mijn werk organiseer.
- 2 Ik voel mij gewaardeerd door collega's.
- 3 Mijn werktempo is duurzaam.
- 4 Ik zie kansen om te groeien.
- 5 Open: Wat zou jouw werkweek structureel beter maken?

Blijf bij vijf vragen; elke extra vraag kost zo'n 1% aan respons.

Heb je vervolgens de antwoorden in een spreadsheet op een rij, dan kun je deze analyseren met een AI-tool. Waarom AI?

- Sentiment: AI labelt heel snel de toon (positief of negatief) van antwoorden.

- Clusteren: je kunt de antwoorden semantisch groeperen (denk aan thema's als werkdruk en communicatie).
- Prioriteren: frequentie × sentiment = de datedreven top 3 (zie verderop).
- Storytelling: drie anonieme citaten per thema laten de resultaten leven.

Prompt

Met de volgende prompt, die je net als prompts uit eerdere edities kunt kopiëren vanaf idplein.nl/ai-tools-voor-HR, maak je de analyse. Voer 'm in bij ChatGPT (Plus) of Perplexity (check altijd de uitkomst!):

Je bent organisatiepsycholoog gespecialiseerd in medewerkersfeedback en AI-analyse.

Doel: analyseer een spreadsheet (csv of xlsx) met ja/nee-vragen en één open vraag. Laat de respondent het bestand uploaden of de tabel als tekst plakken.

Basisstatistiek ja/nee

- Tel per vraag het aantal ja en nee en bereken het procentuele aandeel ja.

- Geef een kort visueel overzicht (balk- of donutweergave).

Sentimentanalyse open vraag

- Classificeer elke reactie als positief, neutraal of negatief.

- Gebruik een drie-sterrenschaal (★ = licht, ★★ = matig, ★★★ = sterk).

Thematische clustering

- Groepeer de open reacties semantisch tot maximaal zes thema's.

- Voor elk thema: een begrijpelijk label (géén topwoorden) + één regelige beschrijving.

Prioriteitsmatrix

- Bereken per thema:

- Frequentie (%) = aandeel reacties in cluster

- Negativiteitscore (POS = +1, NEU = 0, NEG = -1)

- Prioriteit = Frequentie × |Negativiteit|

- Sorteer aflopend op Prioriteit en presenteer als tabel.

Storytelling: selecteer per thema drie representatieve, geanonimiseerde citaten (maximaal 25 woorden elk).

Actievoorstellen: formuleer voor de drie hoogste prioriteiten telkens één evidence-based interventie-idee.

Outputformaat

- Managementsamenvatting van maximaal 150 woorden.

- Daarna de gedetailleerde tabellen, citaten en prioriteitsmatrix.

- Sluit af met drie concrete vervolgstappen met tijdslijn van 30 dagen.

Check of alle data aanwezig zijn. Stel eerst verduidelijkingsvragen als er iets ontbreekt.

Continue dialoog

AI maakt je onderzoeken onder werknemers kortcyclisch, persoonlijk en actiegericht. Zo verschuift het jaarlijkse ritueel naar een continue dialoog die prestaties én binding aantoonbaar versterkt. Wie durft, test morgen al een microsurvey tijdens de lunch en presenteert de eerste inzichten aan het einde van de middag.

Maarten Freriks, directeur van id Plein, evidence based oplossingen voor HR en re-integratie, e-mail: maarten.freriks@idplein.nl